

u spomen

prof. dr. sc. Ivica Mekjavić (1928. - 2004.)

Dana 13. srpnja nakon kratke i teške bolesti u Splitu je preminuo dr. sc. Ivica Mekjavić dugogodišnji profesor Kemijsko-tehnološkog fakulteta u Splitu. Rođen je 1928. u Bolu na Braču. Klasičnu gimnaziju završio je u Splitu, a Tehnički fakultet 1953. u Zagrebu. Iste se godine zaposlio u tvornici "Jugovinil", gdje je od 1955. do 1963. obnašao dužnost šefa Fizikalnog laboratorija.

Na Kemijsko-tehnološkom fakultetu u Splitu (KTF) izabran je 1961. za honorarnog nastavnika u zvanju predavača za kolegij *fizikalna kemija*, a 1963. za stalnog nastavnika u zvanju docenta.

Stupanj doktora znanosti stekao je 1967. na Tehnološkom fakultetu u Zagrebu. Za izvanrednog profesora izabran je 1972., a za redovitog profesora 1982. Utemeljitelj je i dugogodišnji predstojnik Zavoda za fizikalnu kemiju KTF-a. Bio je prodekan KTF-a od 1966. do 1968., a dekan od 1972. do 1974. Godine 1967. pokrenuo je rad Sekcije za Dalmaciju Hrvatskog kemijskog društva i bio njezin prvi predsjednik. Osim Hrvatskog kemijskog društva bio je član International Society of Electrochemistry (ISE) te Hrvatskog društva kemijskih inženjera i tehnologa.

Kao jedan od nastavnika utemeljitelja Fakulteta u dodiplomsku nastavu uveo je opsežan i značajan nastavni sadržaj. Držao je kolegij *fizikalna kemija* koji je u razdoblju od ak. god. 1961./62. do 1966./67. bio trosemestralan, jer je uključivao i osnove tehničke termodinamike. Nakon 1967./68. kolegij je postao dvosemestralan, samo s programskim sadržajem fizikalne kemije. Također je uveo jednossemestralan kolegij *radiokemija*. Za potrebe poslijediplomske nastave uveo je kolegij *inženjerska kemijska termodinamika*.

Slijedeći okvir i kriterije svog nastavnog djelovanja pripremio je i objavio dvije skripte i dva sveučilišna udžbenika-priručnika iz fizikalne kemije. Od utemeljenja Fakulteta značajno je doprinio sazrijevanju i afirmaciji nastave u znanstvenom polju kemije u okviru stručnih i sveučilišnih obrazovnih programa matičnog Fakulteta. Dugi niz godina predavao je fizikalnu kemiju i za studente Fakulteta prirodoslovno matematičkih znanosti i odgojnih područja Sveučilišta u Splitu, smjer biologija - kemija. Svojim nastavnim radom prožetim smirenošću i ustrajnošću za mnoge generacije studenata oplemenio je značenje fizikalne kemije za opću kemijsku spoznaju. Bio je mentor kod izrade dva doktorska i dva magistarska rada te 35 diplomskih radova.

Dugogodišnjom istraživačkom aktivnošću prof. Mekjavić je izgradio tri područja znanstvenog djelovanja: fizikalna i fizikalno-kemijska svojstva polimera, kinetika elektrodskih reakcija te svojstva elektrolita u miješanim otapalima.

Njegov odnos prema struci uvijek se temeljio na preciznosti mjerenja i smislenosti računanja. Stoga nas ne iznenađuje da je radne zadatke iz razdoblja svog prvog zaposlenja u Fizikalnom laboratoriju tvornice "Jugovinil" izdigao do razine znanstvenog istraživanja. U tom razdoblju područje njegovog znanstvenog istraživanja bila su fizikalna i fizikalno-kemijska svojstva polimera.

Dolaskom na Fakultet njegov interes prema istraživanjima osnažen je i formalnom zahtjevnosti ukupnog nastavnog djelovanja. U prvom razdoblju istraživačke aktivnosti na Fakultetu njegov interes je usmjeren prema kinetici elektrodskih reakcija. U posljednjem razdoblju znanstvenog djelovanja na Fakultetu prof. Mekjavić je bio posvećen istraživanju svojstva elektrolita u miješanim otapalima. Iz ove problematike bio je glavni istraživač na tri znanstvena projekta. Na spomenutoj problematici znanstveno je osposobio i odgojio svoje suradnike koji su i nakon njegova odlaska nastavili s ovim istraživanjima.

Težeci izvrsnosti u svim segmentima sveučilišnog djelovanja, rezultate svog istraživačkog rada tiskao je u prestižnim svjetskim časopisima te inozemnim monografijama. Iz istih razloga podsticao je odlazak mlađih nastavnika Fakulteta u inozemne laboratorije, svjestan da se razvoj kemije kao eksperimentalne znanosti ne može pratiti isključivo preko knjiga i časopisa. Svojim ukupnim znanstvenim i obrazovnim radom prof. Mekjavić je ostvario visoku razinu sveučilišne nastave u znanstvenom polju kemije, zbog čega će mladim generacijama nastavnika Fakulteta dugo ostati u sjećanju kao putokaz znanstvenog, stručnog i ljudskog sazrijevanja.

Mi, njegovi studenti i suradnici, pamtimo ga kao susretljiva profesora koji nas je znao ohrabriti ako smo bili na pravom putu, ali i ukoriti ako je naša želja bila nezrela, a cilj pogrešan. Uvijek je to činio blago na distanci, s finom gestom ili šalom, što nas je samo po sebi obvezivalo na dodatno promišljanje u traženju pravog puta. Imao je razumijevanja za sve nas, nije nužno tražio razumijevanje za sebe.

Duboko je bio prožet sudbinom svog naroda. U nemirnim vremenima naše prošlosti svoja uvjerenja nikada nije prilagođavao aktualnim zbivanjima. Ostao je čvrst i predan svom poslu, s osnovnim ciljem da svojim radom i znanjem doprinese kvalitetnoj izobrazbi novih generacija studenata. Kao znanstvenik i nastavnik zračio je skromnošću i slobodom individualnog razmišljanja, suprotstavljajući se duboko u sebi svakom totalitarizmu ili bilo kakvoj euforiji.

Mislim da ostajem u granicama realnog ako konstatiram da je prof. Mekjavić od utemeljenja Fakulteta do njegovog odlaska u mirovinu trajno bio jedan od čelnih ljudi Fakulteta, neovisno o položaju i funkciji koju je obnašao. Život je htio da je u tjednu kada je pošao s ovoga svijeta, njegova krv, kćerka Ivana, ostvarila akademski stupanj doktora znanosti i na taj način produžila njegovu znanstvenu znatizelju i misaonost koja ga je krasila do kraja života.

Njegovi studenti, njegovi suradnici i njegove kolege ostaju mu trajno zahvalni za njegov nezaobilazan doprinos razvoju sveučilišne kemije u Dalmaciji.

Dragi prof. Mekjavić, počivajte u miru u Vašem rodnom Bolu u kojeg ste za vrijeme aktivnog rada tradicionalno odlazili sredinom srpnja, ovog puta nažalost zauvijek.

Njegovir Radić